

Pan Jezus ofiarowuje samego siebie

44

Cele katechetyczne

- kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar Jego przebaczenia, odkupienia;
- uświadomienie prawdy o grzeszności człowieka i o przebaczącym, miłosiernym Bogu;
- ukazanie symboliki poszczególnych dni Wielkiego Tygodnia, ich znaczenia oraz sposobów celebracji.

Treści

- Wielki Tydzień – Niedziela Palmowa, Triduum Paschalne: znaczenie, symbolika, sposób obchodzenia przez chrześcijan;
- prawda wiary: Bóg miłosierny wydaje swojego Syna, by z miłości do nas odkupił nasze winy i zdobył dla nas życie wieczne;
- zwyczaje związane z Wielkim Tygodniem;
- ewangeliczne historie: Ostatnia Wieczerza, ustanowienie Eucharystii, śmierć Jezusa na krzyżu.

Wymagania

Uczeń:

- tłumaczy, czym jest i z czego składa się Wielki Tydzień;
- wyjaśnia znaczenie Triduum Paschalnego w roku liturgicznym oraz opisuje, w jaki sposób obchodzi się poszczególne dni Triduum;
- potrafi opowiedzieć, jakie najważniejsze wydarzenia zbawcze przeżywamy w Wielkim Tygodniu oraz wyjaśnia, dlaczego mają one tak duże znaczenie.

Postawy

Uczeń:

- poznaje, jak można w sposób religijny obchodzić ten czas, jak uczestniczyć w liturgii Kościoła;
- w pogłębiony sposób przeżywa wydarzenia Wielkiego Tygodnia;
- wyraża wdzięczność za dar Eucharystii i ofiarowania się Jezusa.

Środki dydaktyczne

Podręcznik; Pismo Święte; fotografie ukazujące różne aspekty Wielkiego Tygodnia: palmy wielkanocne, przykłady grobu Pańskiego, ciemnic, koszyki wielkanocne, obchody Wielkiego Tygodnia w różnych krajach i rejonach Polski; przybory plastyczne; piosenka.

Metody dydaktyczne

Rozmowa kierowana; pogadanka; wspólne wykonywanie palm wielkanocnych; prezentacja ww. fotografii; śpiewanie piosenki.

Korelacja z edukacją szkolną

- edukacja muzyczna – śpiew i słuchanie odpowiednich pieśni i piosenek wielkopostnych, np. „Przykazanie nowe dam wam” oraz „Zbawienie przyszło przez krzyż”;
- edukacja językowa – słownictwo: „Triduum Paschalne”, „Wielki Czwartek”, „Ostatnia Wieczerza”, „grób Pański”, „święconka”.

Propozycja realizacji

1. Rozpoczęcie modlitwą – *Akt wiary i Któryś za nas cierpiął rany...*
2. Lekcje o Wielkim Tygodniu odnoszą się do wiadomości o Panu Jezusie, które uczniowie poznali wcześniej. W tej lekcji stawiamy akcent na poznawanie wydarzeń liturgii Wielkiego Tygodnia, właściwe ich przeżywanie i celebrowanie.
3. Temat należy zrealizować przynajmniej na dwóch godzinach lekcyjnych, w oparciu o podręcznik i materiały przygotowane przez katechetę, np. zdjęcia ukazujące obchody Wielkiego Tygodnia, fragmenty filmów z przebiegiem poszczególnych liturgii. Ze względu na obfitość materiału do lekcji nie przewidziano

dotatkowych zadań w *Kartach pracy*. Warto w tych lekcjach szczególnie omówić symbole i celebracje tych najważniejszych dni. Katecheta może przynieść potrzebne do tego rekwizyty lub ich zdjęcia: palmę, krzyż, koronę cierniową, świecę, białą szatę chrzcielną; może być także użyta miska albo dzbanek z wodą oraz zdjęcia, które pokazują pielęgnację dziecka lub chorej, starszej osoby.

4. Rozpoczęcie rozmowy od pytań: Kogo nazywamy wielkim? Jakie wydarzenia nazywamy wielkimi? Z jakiego powodu o jakimś królu możemy mówić, że jest wielki?
5. Podanie podstawowej prawdy o Wielkim Tygodniu i Triduum Paschalnym – wykorzystanie podręcznika i zdjęć, np. z czasopism katolickich.
6. Omówienie znaczenia Niedzieli Palmowej. Można wcześniej poprosić dzieci, aby przyniosły palmy, by można było na lekcji zorganizować procesję z palmami i śpiewem Hosanna Synowi Bożemu. Należy wytłumaczyć dzieciom pełną nazwę tej niedzieli – Niedziela Męki Pańskiej. Przygotowanie dzieci do przeżycia uroczystości w kościele. Wytłumaczenie, co znaczą słowa Jezusa, że „kamienie wołać będą”, jeśli ucichną ludzkie śpiewy, uwielbienia. Przypomnienie lekcji o Niedzieli Palmowej w klasie I (rysowanie i kolorowanie palmy). Wytłumaczenie znaczenia napisu, który dzieci kolorują – wykonanie zadania 1 w podręczniku i omówienie ilustracji.
7. Przekazanie informacji, co to jest Triduum Paschalne i z czego się składa. Omówienie poszczególnych dni Triduum Paschalnego – wykorzystanie ilustracji i zadań z podręcznika. Odniesienie do wykresu roku liturgicznego wcześniej omawianego w lekcji 10.
8. Wielki Czwartek – pamiętka Ostatniej Wieczerzy i dzień ustanowienia sakramentów Eucharystii oraz kapłaństwa, a także nowego przykazania miłości. Podkreślenie, że te sakramenty oznaczają miłość Boga, który daje nam siebie, wzywa nas do miłowania bliźniego, posyła ludzi, którzy służą innym, przybliżają Boga temu światu, przekazują Jego łaski.
Odczytanie albo opowiedzenie wydarzenia z Ostatniej Wieczerzy, podczas której Pan Jezus umył nogi swoim uczniom i zachęcił ich, aby podobnie jak On czynili tak wobec siebie. Wyjaśnienie, co oznacza w praktyce umywanie nóg bliźnim. Pokazanie

miski, dzbana z wodą, zdjęć ukazujących pielęgnację chorych osób. Podkreślenie, że to właśnie miłość jest źródłem Eucharystii, kapłaństwa, służby wobec bliźniego.

9. Głośne odczytanie fragmentu z Ewangelii, słów Jezusa, którymi ustanowił Eucharystię na Ostatniej Wieczerzy: „Bierzcie i jedzcie. To czyńcie na moją pamiątkę”. Podkreślenie, że dzieci przygotowują się do pełnego uczestnictwa we Mszy Świętej i spełnienia tej prośby Jezusa. Wykonanie zadań 2 i 3 z podręcznika.
10. Śpiew pieśni „Gdzie miłość wzajemna i dobro”; omówienie treści jako podsumowanie sensu Wielkiego Czwartku – tego dnia dziękujemy Panu Jezusowi, który z miłości ofiarował nam samego siebie, i który uczy nas, abyśmy dzielili się miłością, słuchając bliźnim.
11. Można wykorzystać opowiadanie ks. O. Nassalskiego „Wielki Czwartek”.

Tego dnia, po powrocie z kościoła, Rodzice pytali dzieci: – Co zapamiętaliście, co się wam najbardziej podobało? Kasia pierwsza dzieliła się wrażeniami. – Tak było głośno, jak wszystkie dzwonki odezwały się i te małe i te duże. Jeden ministrant to się zmęczył i drugiemu podawał dzwonek. Dlaczego tak dzwonili? – Ksiądz przecież tłumaczył, ale ty, Kasiu, nie uważałaś – powiedział Tomek. – To znak radości, że Pan Jezus został z nami w Komunii św. – Dobrze Tomku – dodał Tatuś. – W Wielki Czwartek na Ostatniej Wieczerzy Zbawiciel ustanowił Największy Sakrament, a także Sakrament Kapłaństwa. Ale Kasia jeszcze nie skończyła: – Na końcu Mszy św. już nie było dzwonek, tylko jakieś stukanie. Co to było? – To są kołatki – wyjaśniła Mamusia. – Na znak smutku, bo po Ostatniej Wieczerzy zaczęła się Męka Pana Jezusa. A ty, Tomku, na co zwróciłeś uwagę? – Na to, że prawie wszyscy kościoły przyjmowali dziś Komunię św., za rok to i ja w Wielki Czwartek przystąpię – dodał Tomek. – Tobie to dobrze. Ja dopiero za dwa lata – zauważyła ze smutkiem Kasia. Tomek nie powiedział o tym, że w czasie rozdawania Komunii św. ukląkł i po cichu prosił Pana Jezusa: – Przyjdź do mnie, choć ksiądz jeszcze mi Ciebie nie podaje. Ale Ty przyjdź, ja Cię bardzo kocham. Nikomu się nie przyznał, że miał takie uczucie, jakby Pan Jezus go wysłuchał. Nawet z radością zamknął oczy i wyszeptał: – Dziękuję Ci. Wiem, że jesteś ze mną. Tego dnia w zeszycie narysował kielich i nad nim dużą hostię. Kasia mu pomagała

*i trzymała małą szklaneczkę, a on ją obserwował, żeby hostia była naprawdę okrągła**.

12. Przypomnienie dzieciom katechezy o ustanowieniu Eucharystii. Można też zaprezentować nagranie słów przeistoczenia podczas Mszy Świętej lub pokazać je na wideo. Na tablicy umieszczamy reprodukcję Ostatniej Wieczerzy lub korzystamy z ilustracji w podręczniku. Pokazujemy ilustrację kapłana podnoszącego hostię i kielich. Porównanie tych ilustracji i wyciągnięcie wniosku, że to, co dokonało się podczas Ostatniej Wieczerzy, dokonuje się również dzisiaj, na każdym ołtarzu, w czasie Mszy Świętej. Zachęta, by pamiętać o okazywaniu wdzięczności Bogu za obecność Pana Jezusa wśród nas pod postaciami chleba i wina.
13. Wielki Piątek. Krótkie wyjaśnienie, co wspominamy tego dnia i jak przebiega liturgia Wielkiego Piątku: warto wykorzystać zdjęcia, fragment filmu, zwrócić uwagę na krzyż wiszący w sali lekcyjnej lub przyniesiony przez katechetę. Rozmowa o tym, co wyraża i o czym nam mówi krzyż Pana Jezusa. Czego symbolem jest krzyż Jezusa? Wykonanie zadania 4 w podręczniku. Grupie dzieci, która jest bardziej dojrzała religijnie i lepiej zorientowana w liturgii, można polecić narysowanie krzyża Pana Jezusa i wpisanie ostatnich Jego słów wypowiedzianych na krzyżu: „Pragnę”, „Boże mój, Boże, czemuś mnie opuścił?”, „Wykonało się”, „Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią”, „W Twoje ręce powierzam ducha mojego”, „Oto Matka Twoja, oto syn Twój”. Dzieci wybierają słowa, które chcą zapisać przy krzyżu Jezusa.
14. Wysłuchanie lub wspólny śpiew pieśni wielkopostnej „Zbawienie przyszło przez krzyż” albo innej.
15. Omówienie liturgii wielkopiątkowej z wykorzystaniem ilustracji z podręcznika oraz rekwizytów, które przyniósł katecheta. Podkreślenie znaczenia adoracji krzyża oraz grobu Pańskiego. Zachęta do modlitwy przy grobie Pana Jezusa w kościele w Wielką Sobotę, zwłaszcza po poświęceniu pokarmów. Wykonanie zadań 5 i 6 z podręcznika. Wspólna modlitwa, recytowana albo śpiewana: *Któryś za nas cierpiał rany...*, śpiew pieśni pasyjnej.
16. Podkreślenie, że Wielka Sobota jest dniem ciszy, oczekiwania, czuwania, adoracji, przygotowania do świąt wielkanocnych.

* O. Nassalski, *Wielki Czwartek*, w: *Rok wielkiej przygody*, Warszawa 1985.

Jest to także czas modlitwy razem z Maryją, która choć przeżywała wielki ból po śmierci Syna, nie zwątpiła w Bożą miłość i wypełnienie Bożych obietnic. W tym dniu święcimy także pokarmy. Wyjaśnienie, że tego dnia najważniejszym miejscem w kościele jest grób Pański, gdzie wierni adorują Pana Jezusa. Podkreślenie, że obrzęd poświęcenia pokarmów nie jest nabożeństwem.

17. Zakończenie: odczytanie zadania kierującego do *Domownika*, wycięcie paska z *Kart pracy* i wklejenie do dzienniczka ucznia.